

European Securities and
Markets Authority

Suunised

Suunised stressitestide stsenaariumide kohta rahaturufondide määruse artikli 28 alusel

Sisukord

1	Kohaldamisala.....	3
2	Eesmärk.....	4
3	Vastavus- ja aruandluskohustused.....	5
3.1	Suuniste staatus.....	5
3.2	Aruandlusnõuded.....	5
4	Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta.....	5
4.1	Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta.....	5
4.2	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste muutustega rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustasemes.....	8
4.3	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste muutustega rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused.....	8
4.4	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste liikumistega intressimäärades ja vahetuskurssides.....	9
4.5	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega.....	10
4.6	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad.....	11
4.7	Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust.....	11
4.8	Suunised ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumide kehtestamise kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis.....	11
5	Lisa.....	13
5.1	1. liide.....	13

1 Kohaldamisala

Sihtrühm

1. Kõnealuseid suuniseid kohaldatakse järgmiste suhtes: i) riiklikud pädevad asutused ning ii) rahaturufondid ja rahaturufondide valitsejad, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/1131 rahaturufondide kohta ¹ (rahaturufondide määrus).

Käsitlusala

2. Nende suunistega kehtestatakse kooskõlas rahaturufondide määruse artikliga 28 tehtavate stressitestide jaoks nende stsenaariumidele ühtsed võrdlusparameetrid.

Jõustumine

3. Kõnealuseid suuniseid kohaldatakse alates rahaturufondide määruse artiklites 44 ja 47 määratletud kuupäevadest.

¹ ELT 30.6.2017, L 169, lk 8.

2 Eesmärk

4. Suuniste eesmärk on tagada rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 sätete ühine, ühtne ja järjepidev kohaldamine. Eelkõige, ning nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 7, kehtestatakse neis stressitestide stsenaariumide ühtsed võrdlusparameetrid, mida stressitestid peavad sisaldama, võttes arvesse rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud tegureid:
 - a) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeringute portfellis hoitava vara likviidsustasemes;
 - b) hüpoteetilised muutused rahaturufondi investeringute portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused;
 - c) hüpoteetilised liikumised intressimäärades ja vahetuskurssides;
 - d) hüpoteetilised tagasivõtmistasemed;
 - e) nende indeksite vahe hüpoteetiline laienemine või kitsenemine, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad;
 - f) hüpoteetilised süsteemsed makromajanduslikud šokid, mis mõjutavad kogu majandust.
5. Kooskõlas rahaturufondide määruse artikli 28 lõikega 7 ajakohastatakse neid suuniseid vähemalt kord aastas, võttes arvesse viimaseid turuarenguid. Eelkõige ajakohastatakse käesolevate suuniste jagu 4.8, et rahaturufondide valitsejatel oleks rahaturufondide määruse artiklis 37 nimetatud aruande vormi vastavate väljade täitmiseks vajalik teave. See teave hõlmab käesolevas jaos 4.8 nimetatud stressitestide tüüpide spetsifikatsioone ja nende kalibreerimist ning samuti rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis oma tulemuste esitamise viisi.

3 Vastavus- ja aruandluskohustused

3.1 Suuniste staatus

6. Dokument sisaldab ESMA määruse artikli 16 kohaselt välja antud suuniseid. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad riiklikud pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik, et suuniseid ja soovitusi järgida.

3.2 Aruandlusnõuded

7. Pädevad asutused, kellele käesolevaid suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamisest ESMA poolt ESMA-le teatama, kas nad järgivad suuniseid või kavatsevad hakata neid järgima, koos mittejärgimise põhjustega, [e-posti aadressile]. Kui teadet tähtaja jooksul ei saabu, eeldatakse, et pädevad asutused suuniseid ei järgi. Teate vorm on kättesaadav ESMA veebilehel.

4 Suunised rahaturufondide määruse artikli 28 kohaste stressitestide stsenaariumide kohta

4.1 Suunised rahaturufondide stressitestide stsenaariumide teatavate üldtunnuste kohta

Ettenähtud stressitestide stsenaariumide rahaturufondidele avalduva mõju ulatus

8. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 nõutakse, et rahaturufondidel oleksid „usaldusväärsed stressitestimise protsessid, mis tuvastavad võimalikke sündmusi ja majandustingimuste tulevasi muutusi, mis võivad rahaturufondi ebasoodsalt mõjutada“.
9. See jätab „rahaturufondi mõjutamise“ täpse tähenduse tõlgendamiseks ruumi, nagu näiteks:
 - mõju rahaturufondi portfelliile või puhasväärtusele,
 - mõju päevase või nädalase tähtajaga likviidsetele varadele, nagu viidatakse rahaturufondide määruse artikli 24 punktides c–h ning artikli 25 punktides c–e,
 - mõju rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi,
 - mõju erinevusele osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel (nagu on rahaturufondide püsiva puhasväärtuse ning vähevolatilise puhasväärtuse puhul sõnaselgelt mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 2),

- mõju valitseja võimele vastata erinevatele hajutamise eeskirjadele, nagu on sätestatud rahaturufondide määruse artiklis 17.
10. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 sõnastus peaks hõlmama erinevaid võimalikke määratlusi. Eelkõige peaksid rahaturufondide määruse artiklis 28 viidatud stressitestide stsenaariumid testima rahaturufondide määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud erinevate tegurite mõju nii i) rahaturufondi portfelli või puhasväärtusele kui ka ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de)le ja/või rahaturufondi valitseja võimele täita investorite tagasivõtmistaotlusi. Kõnealune lai tõlgendus on koosõlas alternatiivse investeerimisfondi valitsejate direktiivi (AIFMD), mis hõlmab mõlemat tähendust artikli 15 lõike 3 punktis b ja artikli 16 lõikes 1, stressitestimise raamistikuga. Allpool esitatud jagudes 4.2–4.7 sisalduvaid spetsifikatsioone kohaldatakse seetõttu stressitestide stsenaariumidele mõlema eespool nimetatud aspekti puhul.
 11. Likviidsuse kontekstis tuleb märkida, et likviidsusrisk võib tuleneda järgmisest: i) märkimisväärsed tagasivõtmised, ii) varade vähenenud likviidsus, või iii) nende kahe kombinatsioon.

Ajaloolised stsenaariumid ja hüpoteetilised stsenaariumid

12. Stressitestide stsenaariumides i) rahaturufondi portfelli või puhasväärtuse kohta ja ii) rahaturufondi likviidsuse tähtajaklassi(de)le ja/või rahaturufondi valitseja võime kohta täita investorite tagasivõtmistaotlusi võiksid valitsejad kasutada jagudes 4.2–4.7 sätestatud tegureid ning lähtuda ajaloolistest ja hüpoteetilistest stsenaariumidest.
13. Ajaloolised stsenaariumid taasesitavad varasema sündmuse või kriisi parameetrid ning ekstrapoleerivad mõju, mis neil oleks olnud rahaturufondi praegusele portfelli.
14. Ajalooliste stsenaariumide kasutamisel peaksid valitsejad muutma ajavahemikke, et töödelda mitmeid stsenaariume ning vältida selliste stressitestide tulemuste saamist, mis sõltuvad liialt juhuslikust ajavahemikust (nt üks väikse intressimääraga ning teine suure intressimääraga periood). Mõned levinumad stsenaariumid on nt seotud rämpsövlakirjadega 2001. aastal, kõrge riskisusega hüpoteeklaenudele 2007. aastal, Kreeka kriisiga 2009. aastal ja Hiina aktsiaturu kokkuvarisemisega 2015. aastal. Kõnealused stsenaariumid võivad mudelist olenevalt sisaldada sõltumatuid või korrelatsioonis šokke.
15. Hüpoteetiliste stsenaariumide eesmärk on konkreetse sündmuse või kriisi ennustamine, kehtestades oma parameetrid ja ennustades selle mõju rahaturufondile. Hüpoteetiliste stsenaariumide näited hõlmavad neid, mis põhinevad majandus- ja finantsšokkidel, riigi või äririskil (nt suveräänse riigi pankrot või tööstussektori krahh). Sedalaadi stsenaarium võib nõuda kõigi muutunud riskitegurite näidikupaneeli, korrelatsioonimaatriksi ning finantskäitumise mudeli valiku loomist. Samuti hõlmab see tõenäosuslikke stsenaariume, mis põhinevad eeldataval volatiilsusel.

16. Taolised stsenaariumid võivad olla ühetegurilised või mitmetegurilised stsenaariumid. Tegurid võivad olla mittekorreleeruvad (fikseeritud tulumäär, omakapital, vastaspool, valuutaturg, volatiilsus, korrelatsioon jne) või korreleeruvad: konkreetne šokk võib levida kõigile riskiteguritele olenevalt kasutatud vastavustabelist.

Stressitestide koondamine

17. Lisaks võiksid valitsejad teatavatel juhtudel kasutada paljude rahaturufondide või isegi kõigi valitseja hallatud rahaturufondide jaoks koondatud stressitestide stsenaariume. Tulemuste koondamine annaks ülevaate ning võiks näidata nt kõigi valitseja rahaturufondide kuuluvate varade kogumahtu teataval positsioonil ning likviidsuskriisiga samal ajal kõnealusest positsioonist mitme portfelli maha müümise võimalikku mõju.

Vastupidine stressitest

18. Peale käesolevas jaos arutletud stressitestide stsenaariumide võib olla kasulik lisada ka vastupidine stressitest. Vastupidise stressitesti eesmärk on kohaldada rahaturufondile stressitestide stsenaariume tõrke toimumise hetkel, sh rahaturufondide määruuses sätestatud regulatiivsete künniste (nt artikli 37 lõike 3 punktis a sätestatu) rikkumise hetkel. See annaks rahaturufondi valitsejale haavatavuste uurimiseks veel ühe vahendi, et selliseid riske ennetada ja need kõrvaldada.

Jagudes 4.2–4.7 mainitud eri tegurite ühendamise investorite tagasivõtmistaotlustega

19. Kõiki jagudes 4.2–4.7 mainitud eri tegureid tuleks testida mitme tagasivõtmistaseme suhtes. See ei tähenda, et valitsejad ei peaks neid kõigepealt samuti eraldi testimata (kombineerimata neid testidega tagasivõtmistasemete suhtes), et teha kindlaks vastavad mõjud. Viis, kuidas jagudes 4.2–4.7 mainitud eri tegureid investorite tagasivõtmistaotlustega ühendada, täpsustatakse täiendavalt igas kõnealuses jaos.
20. Selles kontekstis võib olla vaja hüpoteese valitseja käitumise kohta seoses tagasivõtmistaotluste austamisega.
21. Üks võimalik rakendamise praktiline näide on 1. liite punktis A.

Püsiva puhasväärtusega ning vähevolaatilise puhasväärtusega rahaturufondide stressitestid

22. Rahaturufondide määruuse artikli 28 lõikes 2 viidatakse, et lisaks artikli 28 lõikes 1 sätestatud stressitestide kriteeriumidele, mõõdavad püsiva puhasväärtusega ning vähevolaatilise puhasväärtusega rahaturufondid erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel eri stsenaariumide korral. Kõnealuse erinevuse mõõtmisel, ning kui rahaturufondi valitseja peab seda kasulikuks lisateabeks, võib olla asjakohane mõõta ka jagudes 4.2–4.7 kirjeldatud asjakohaste tegurite mõju portfelli volatiilsusele või fondi puhasväärtuse volatiilsusele.

Jagudes 4.2–4.7 mainitud tegurite mitteammendavus

23. Jagudes 4.2–4.7 sätestatud tegurid on miinimumnõuded. Valitsejalt eeldatakse, et ta kohandab lähenemisviisi oma rahaturufondide eripäradele ning lisab mis tahes tegurid või nõuded, mida ta peab stressitestide tegemiseks kasulikuks. Näited muudest võimalikest teguritest sisaldavad repomäära, kui rahaturufondid on vastaval turul märkimisväärselt olulised.
24. Üldiselt peaks valitseja töötama välja mitu eri rangusastmega stsenaariumi, mis ühendaks kõik asjakohased tegurid (mis tähendab, et iga teguri jaoks ei peaks olema üksnes eraldi stressitestid – vt ka jaod 4.2–4.7).

4.2 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste muutustega rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustasemes

25. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis a mainitud vara likviidsustasemes võivad valitsejad kaaluda järgmisi parameetreid:
 - nõudluse ja pakkumise hindade vaheline lõhe;
 - kauplemismahud;
 - varade tähtaegade profiil;
 - järelturul aktiivsete vastaspoolte arv. See kajastaks asjaolu, et varade puuduv likviidsus võib tuleneda järelturgudega seotud probleemidest, aga võib samuti olla seotud vara tähtajaga.
26. Valitseja võib samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks dramaatilistest tagasivõtmistest tingitud äärmuslikku likviidsete varade puudujääki, kombineerides likviidsustesti nõudluse-pakkumise vahega, mis on korrutatud teatava teguriga, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast

4.3 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste muutustega rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused

27. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis b mainitud vara krediidiriski tasemes ei tohiks kõnealuse teguri suunis olla liiga normatiivne, sest krediidi hinnavahede laienemise või kitsenemise aluseks on tavaliselt kiiresti muutuvad turutingimused.
28. Valitsejad võiksid siiski näiteks kaaluda järgmist:

- konkreetse portfelli väärtpaperipositsioonide alandamine või makseviivitus, millest kumbki kujutab endast asjakohast riskipositsiooni rahaturufondi portfellis;
 - portfelli suurima positsiooni makseviivitus kombineerituna portfellis sisalduvate varade reitingute alandamisega;
 - kõigi portfellis sisalduvate varade teatava taseme krediidi hinnavahede paralleelne nihutamine.
29. Seoses selliste stressitestidega, mis hõlmavad muutuseid vara krediidiriski tasemes, oleks samuti asjakohane kaaluda stressitestide mõju vastava vara krediidikvaliteedi hindamisele rahaturufondide määruse artiklis 19 kirjeldatud metoodika raames.
30. Valitseja peaks eri tegurite kombineerimise eesmärgil kombineerima muutuseid rahaturufondi portfellis hoitava, ettenähtud tagasivõtmistasemega vara krediidiriski tasemes. Valitseja võib kaaluda stressitesti stsenaariumit, mis kajastaks turuosaliste maksevõime ebakindlusest tingitud äärmuslikku stressi, millega võib kaasneda riskipreemiate tõus ja panustamine kvaliteeti. Kõnealune stressitesti stsenaarium kombineeriks portfelli teatava protsendi makseviivituse koos tõusvate hinnavahedega, lähtudes samas puhasväärtuse konkreetsest tagasivõtumäärast.
31. Valitseja võib samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kombineeriks portfelli väärtuse teatava protsendi makseviivituse lühiajaliste intressimäärade tõusuga ning puhasväärtuse konkreetse tagasivõtumääraga

4.4 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste liikumistega intressimäärades ja vahetuskurssides

32. Seoses muutustega rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis c mainitud intressimäärades ja vahetuskurssides võivad valitsejad kaaluda teatava taseme paralleelselt nihutamise stressitestimist. Konkreetsemalt võivad valitsejad kaaluda lähtumist oma strateegia eripärast:
- i. lühiajaliste intressimäärade taseme tõus, kus ühekuulised ja kolmekuulised riigikassa intressimäärad tõusevad samaaegselt, lähtudes samas konkreetsest tagasivõtumäärast;
 - ii. riigivõlakirjade pikaajaliste intressimäärade järk-järguline tõus;
 - iii. intressikõvera paralleelne ja/või mitteparalleelne nihe, mis muudaks lühiajalisi, keskpikki ja pikaajalisi intressimäärasid;
 - iv. vahetuskursi liikumised (alusvääring vs muud vääringud).

33. Valitseja võib samuti kaaluda stressitesti stsenaariumi, mis kajastaks äärmuslikku intressimäärade tõusu, mis kombineeriks lühiajaliste intressimäärade tõusu konkreetse tagasivõtumääraga. Valitseja võib samuti kaaluda intressimäärade / krediidi hinnavahede maatriksit.

4.5 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste tagasivõtmistasemetega

34. Seoses rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis d mainitud tagasivõtmistasemetega võivad valitsejad kaaluda tagasivõtmise stressiteste, lähtudes ajaloolistest või hüpoteetilisest tagasivõtmistasemetest või kus tagasivõtmismäär on kas puhasväärtuse teatava protsendi maksimum või tagasivõtmisest loobumise võimalus, mida kasutab enamik olulisi investoreid.
35. Tagasivõtmisi käsitlevad stressitestid peaksid sisaldama erimeetmeid, mille aktiveerimiseks on rahaturufondil konstitutsiooniline pädevus (näiteks tagasivõtmise piirangud ja tagasivõtmise teatis).
36. Tagasivõtmiste simuleerimist tuleks kalibreerida kohustuste (st kapitali) stabiilsuse analüüsi alusel, mis omakorda sõltub investori liigist (institutsiooniline, jae-, eraõiguslike pankade jne investor) ja kohustuste kontsentreerumisest. Tagasivõtmisstsenaariumide kehtestamisel tuleks võtta arvesse kohustuste eriomadusi ja tagasivõtmiste mis tahes tsüklilisi muutuseid. Kohustuste ja tagasivõtmiste testimiseks on siiski palju viise. Märkimisväärsete tagasivõtmisstsenaariumide näited hõlmavad järgmist: i) teatud protsendi kohustuste tagasivõtmised; ii) läbi ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavad tagasivõtmised; iii) investori käitumismudelil põhinevad tagasivõtmised.
37. Teatud protsendi kohustuste tagasivõtmisi võib määratleda puhasväärtuse arvutamise sageduse, mis tahes tagasivõtmise etteteatamisaja ning investorite liigi alusel.
38. Tuleb märkida, et positsioonide likvideerimine ilma portfelli struktuuri moonutamata nõuab jaotamistehnika kasutamist, kus igast vara liigist (või igast likviidsusklassist, kui varad on liigitatud vastavalt nende likviidsusele, tuntud ka kui klassimeetod) müüakse sama protsent, selle asemel, et müüa esmalt kõige likviidsemad varad. Stressitesti kavandamisel ja läbiviimisel tuleks võtta arvesse ja täpsustada, kas rakendada jaotamise lähenemisviisi või vastupidiselt kaskaadi lähenemisviisi (st müüa esimesena kõige likviidsemad varad).
39. Suurima(te) investori(te) osakute tagasivõtmise korral võivad valitsejad stressitesti täiustamiseks kasutada rahaturufondi investoribaasi kohast teavet, selle asemel, et määratleda tagasivõtmise suvaline protsendimäär (nagu eelmisel juhul). Konkreetsemalt tuleks suurimate investorite osakute tagasivõtmist hõlmav stsenaarium kalibreerida fondi kohustuste kontsentreerumise ning rahaturufondi valitseja ja põhiinvestorite vaheliste suhete ja investori käitumise volatiilsuse alusel.

40. Valitsejad võivad samuti teha stressiteste stsenaariumidele, mis hõlmavad läbi ajaloo suurimate tagasivõtmistega võrreldavaid tagasivõtmisi (geograafiliselt või fondi liigist sõltuvalt) sarnaste rahaturufondide rühmas või kõigi valitseja hallatud fondide seas. Varem kajastatud suurimad tagasivõtmised ei ole siiski tingimata tulevikus toimuda võivate halvimate tagasivõtmiste usaldusväärseks näitajaks.

41. Ühe võimaliku rakendamise praktiline näide on esitatud 1. liite punktis B.

4.6 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemisega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad

42. Seoses nende indeksite vahe hüpoteetilise laienemise või kitsenemise ulatusega, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad, nagu on mainitud rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis e, võivad valitsejad kaaluda vahe laienemist mitmes sektoris, kus rahaturufondi portfell on avatud, kombinatsioonis aktsionäride tagasivõtmiste erinevate tõusumääradega. Valitsejad võivad eelkõige kaaluda tõusvate hinnavahede laienemist.

4.7 Suunised stressitestide stsenaariumide ühtsete võrdlusparameetrite kehtestamise kohta seoses hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkidega, mis mõjutavad kogu majandust

43. Rahaturufondide määruse artikli 28 lõike 1 punktis f mainitud süsteemsete makromajanduslike šokkide identifitseerimise kontekstis, mis mõjutavad kogu majandust, ei tohiks kõnealuse kirje kohane suunis olla normatiivne, sest hüpoteetiliste süsteemsete makromajanduslike šokkide valik sõltub suurel määral viimastest arengutest turul.

44. Samas on ESMA arvamusel, et valitsejad võivad SKP kontekstis kasutada negatiivset stsenaariumi. Valitsejad võivad samuti jäljendada süsteemseid makromajanduslikke šokke, mis mõjutasid varem kogu majandust.

45. Taoliste üleilmsete stressitestide stsenaariumide näited, mida valitseja võib kaaluda, on esitatud 1. liite punktis C.

4.8 Suunised ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumide kehtestamise kohta, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis

46. Lisaks rahaturufondide valitsejate tehtavatele stressitestidele, võttes arvesse käesolevate suuniste jagudega 4.1–4.7 hõlmatud nõudeid, peaksid rahaturufondide

valitsejad ellu viima ühtsete võrdlusstressitestide stsenaariumid, mille tulemused tuleks esitada rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis.

47. Rahaturufondi valitsejad peaksid rahaturufondide määruse artikli 37 lõikes 4 nimetatud aruande vormis esitama järgmiste stressitestide tulemused:

Riskitegur	Kalibreerimine	Tulemused
Likviidsus		
Krediit		
Vahetuskurss		
Intressimäär		
Tagasivõtmistase		
Nende indeksite vahe, millega on seotud investeringute portfelli väärtpaberite intressimäärad		
Makromajanduslikud tegurid		
Mitme muutujaga tegurid		

48. Eespool nimetatud teatatud stressitesti tulemuste kontekstis, võttes arvesse, et stressitesti kaks peamist eesmärki on mõõta konkreetsete šokkide mõju puhasväärtusele ning mõju likviidsusele, tuleks mõlema mõju kohta esitada aruanne.

5 Lisa

5.1 1. liide

A

Stressitestide näited, milles kombineeritakse jagudes 4.2–4.7 mainitud erinevad tegurid investorite tagasivõtmistaotlustega

Allpool on esitatud praktiline näide, kuidas rakendada jagudes 4.2–4.7 mainitud eri tegurite ühendamist investorite tagasivõtmistaotlustega.

Allpool tabelis hinnatakse rahaturufondile tekkinud kahju tagasivõtmiste puhul või pingelistes turuolukordades (krediidi- või intressimääraga seotud šokid).

Esimene stsenaarium: krediidipreemia šokk (25 baaspunkti)

Teine stsenaarium: intressimääraga seotud šokk (25 baaspunkti)

	Kolm suurimat investorit (25%)										Väga stabiilne Investorid (15%)
	↓										↓
Tagasivõtmised	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	
Esiagne portfelli			2 baaspunkti	3 baaspunkti	5 baaspunkti	6 baaspunkti	8 baaspunkti	9 baaspunkti	11 baaspunkti	12 baaspunkti	
Esimene stsenaarium	7 baaspunkti	9 baaspunkti	13 baaspunkti	18 baaspunkti	24 baaspunkti	32 baaspunkti	45 baaspunkti	66 baaspunkti	110 baaspunkti	236 baaspunkti	
Teine stsenaarium	3 baaspunkti	4 baaspunkti	6 baaspunkti	9 baaspunkti	12 baaspunkti	16 baaspunkti	21 baaspunkti	28 baaspunkti	38 baaspunkti	85 baaspunkti	
Kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg (päevades)	105	117	131	149	169	192	219	249	290	320	

Käesolevast stressitestist nähtub, et kolme suurima investorite tagasivõtmine (25% netovarast) lükkaks kaalutud keskmise järelejäänud tähtaega (WAL) üle 120-päevase regulatiivse künnise

(lühiajalise rahaturufondi puhul) ning selle tulemusel kaotaks portfelli tavatingimustes selles piirkonnas 2–3 baaspunkti. Samal tasemel kumulatiivsed tagasivõtmised, kus intressimäärad tõusevad 25 baaspunkti, kaotataks umbes 13–18 baaspunkti.

B

Tagasivõtmiste näide, mis põhineb investori käitumismudelil, kooskõlas kohustuste jaotusega investorite kategooriate kaupa. See eeldab igat tüüpi investori käitumise simuleerimist ning koostab simulatsiooni, mis põhineb rahaturufondi kohustuste koosseisul.

Investori klassifikatsiooni ja nende käitumise simuleerimise näide (esitatud arvud ei ole tegelikud): Investori tüüp	Ühe päeva jooksul	Rekordilised tagasivõtmised seda tüüpi investori puhul		
		Ühe jooksul	nädala	Ühe kuu jooksul
Suur institutsiooniline	25%	75%		100%
Konsolideerimisgrupi ettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	20%	40%		40%
Investeeringufondid	20%	65%		100%
Väike institutsiooniline	10%	25%		40%
Eraõiguslik pangandusvõrk	15%	40%		75%
Jaeinvestor turustajaga A	5%	10%		20%
Jaeinvestor turustajaga B	7%	15%		20%

Tagasivõtmised pingelistes turuolukordades seda tüüpi investori puhul

Suur institutsiooniline	75%
Konsolideerimisgrupi ettevõtja (pank, kindlustus, üksikettevõtja)	0% (kokkuleppel varahaldusettevõtjaga)
Investeeringufondid	65%
Väike institutsiooniline	25%
Eraõiguslik pangandusvõrk	40%
Jaeinvestor turustajaga A	10%
Jaeinvestor turustajaga B	15%

Sedalaadi simulatsiooni väljatöötamiseks peab valitseja prognoosima igat tüüpi investori käitumist, võttes osaliselt aluseks ajaloolised tagasivõtmised. Eespool nimetatud näites märkis valitseja, et turustaja A kaudu investeeritud jaeinvestorid on raskuste korral ajalooliselt aeglasemad lahkuma, aga et ühe kuu jooksul on nende käitumine samasugune nagu turustaja B kaudu investeeritud jaeinvestoritel. See fiktiivne näide toob välja võimaliku klassifikatsiooni, mida valitseja võib kasutada rahaturufondi kohustuste ja selle investorite käitumise kohta kättesaadavate andmete alusel.

C

1. Globaalsete stressitestide stsenaariumide näited, mida valitseja võib kaaluda:

2.

i. Lehman Brothers'i juhtum, kalibreerides kõik asjakohased tegurid ühe kuu jooksul enne kõnealuse ettevõtja kokkuvarisemist;

ii. A) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelselt nihe (x) ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z);

iii. B) stsenaarium, mis hõlmab järgmise kolme teguri kombinatsiooni: i) intressimäära paralleelselt nihe (x) ii) krediidi hinnavahede nihe (y) ning iii) tagasivõtmine pingelistes turuolukordades (z), kus muutujad x, y ja z on halvimal näitajad/nihked, mida fond on viimase 12 kuu jooksul sõltumatult kogunud.